

« ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο »

Άσκηση 1^η

Ⓐ Έστω τα ενδεχόμενα A, B με $P(A) = P(B) = \frac{2}{5}$ και $P(A \cup B) = \frac{1}{2}$.

Να βρείτε των $P(A \cap B)$

Ⓑ Έστω τα ενδεχόμενα A, B με $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(A \cup B) = \frac{1}{2}$ και $P(A \cap B) = \frac{1}{4}$

Να βρείτε των $P(B)$.

Άσκηση 2^η

Εάν A, B ανεξάρτητα ενδεχόμενα, νδο τα συμπληρωματικά ενδεχόμενα A^c, B^c είναι επίσης ανεξάρτητα

Άσκηση 3^η

Έστω σε ένα ορεινό χωριό το 40% των κατοίκων είναι άνδρες και το 60% γυναίκες. Έστω ακόμα ότι το 50% των ανδρών και το 30% των γυναικών είναι ορειβάτες

Ⓐ Να βρείτε την πιθανότητα ένα τυχαίο άτομο να είναι ορειβάτης

Ⓑ Δεδομένου ότι ένα άτομο είναι ορειβάτης, ποια η πιθανότητα να είναι άνδρας

Άσκηση 4^η

Σε ένα εργοστάσιο υπάρχουν δύο μηχανές A και B που κατασκευάζουν το 40% και το 60% των προϊόντων αντιστοίχα. Είναι γνωστό ότι το 2% και το 3% των προϊόντων που δημιουργούνται από τις A και B αντιστοίχα είναι ελαττωματικά

Ⓐ Να βρείτε την πιθανότητα το τυχαίο προϊόν που θα επιλέξουμε να είναι ελαττωματικό

Ⓑ Αν επιλέξουμε τυχαία ένα προϊόν και δούμε πως είναι ελαττωματικό, ποια η πιθανότητα να το έφτιαξε η μηχανή A ;

Άσκηση 5^η

Η πιθανότητα ύπαρξης ενός μετάλλου Α σε ένα μεταλλεύμα είναι 0.4, ενώ ενός άλλου μετάλλου Β είναι 0.55. Επίσης, είναι γνωστό ότι με δεδομένη την ύπαρξη του μετάλλου Α στο μεταλλεύμα, η πιθανότητα ύπαρξης του μετάλλου Β είναι 0.80.

- Ⓐ Να βρείτε την πιθανότητα ύπαρξης ενός τουλάχιστον από τα μέταλλα Α και Β.
- Ⓑ Να βρείτε την πιθανότητα ώστε κανένα από τα Α και Β να μην υπάρχει στο μεταλλεύμα.

Άσκηση 6^η

Να βρείτε την πιθανότητα των ακόλουθων συνδυασμών στο Poker (κάθε παίχτης παίρνει 5 φύλλα από τα 52 της τράπουλας)

- Ⓐ Καρτέ (4 ίδια), δηλαδή (x, x, x, x, y)
- Ⓑ Φουλ (3 ίδια και 2 ίδια), δηλαδή (x, x, x, y, y)
- Ⓒ Δύο Τεύχη, δηλαδή (x, x, y, y, z)
- Ⓓ Ένα Τεύχος, δηλαδή (x, x, y, z, w)

Άσκηση 7^η

Ένα κουτί έχει 40 λειτουργικές και 10 ελαττωματικές λαμπές. Αν τραβήξουμε 10 στην τύχη, ποια η πιθανότητα και οι 10 να είναι λειτουργικές;

Άσκηση 8^η

- Ⓐ Ποια η πιθανότητα σε μια τάξη 50 μαθητών, οι δυο τουλάχιστον να έχουν γενέθλια των ίδια μεριά;
- Ⓑ Ποιοι αναγραμματισμοί της λέξης ΚΑΡΑΒΑΚΙ υπάρχουν;
- Ⓒ Αν παίζουμε μισή στήλη (6 αριθμοί) στο ΛΟΤΤΟ (49 αριθμοί) ποια η πιθανότητα να πιάσουμε τουλάχιστον 4 αριθμούς;

Άσκηση 9^η

Σε ένα κουτί υπάρχουν 10 κόκκινες και 8 άσπρες βφαίρες

α) Τραβάμε διαδοχικά 2 βφαίρες. Ποια η πιθανότητα να είναι και οι 2 κόκκινες, εάν τραβάμε:

Ⓐ με επανατοποθέτηση

Ⓑ χωρίς επανατοποθέτηση

β) Τραβάμε διαδοχικά 5 βφαίρες. Ποια η πιθανότητα να είναι οι 3 κόκκινες και οι 2 άσπρες, εάν τραβάμε:

Ⓐ με επανατοποθέτηση

Ⓑ χωρίς επανατοποθέτηση.

Άσκηση 10^η

Ⓐ Ένα παιδί έχει αγοράσει 3 λαχνούς σε μια λατορεία για την οποία έχουν πουληθεί n λαχνοί και θα δοθούν 5 βραβεία. Ποια η πιθανότητα να κερδίσει τουλάχιστον ένα βραβείο

Ⓑ Οι 90 μαθητές της 6^{ης} δημοτικού θα χωριστούν του χρόνου με εντελώς τυχαίο τρόπο σε τρία τμήματα από 30 μαθητές το καθένα. Να βρεθεί η πιθανότητα ο Αλέξης, ο Γιάννης και ο Νίκος που είναι αχώριστοι φίλοι να βρεθούν τελικά σε διαφορετικό τμήμα ο καθένας.

Άσκηση 1^η

(ΛΥΣΕΙΣ ΕΠΙΛΗΘΥΤΙΚΕΣ)

Ⓐ $P(A) = P(B) = \frac{2}{5}$ και $P(A \cup B) = \frac{1}{2}$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{2}{5} + \frac{2}{5} - P(A \cap B) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{4}{5} - P(A \cap B) \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{4}{5} - \frac{1}{2} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{3}{10}$$

Ⓑ $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(A \cup B) = \frac{1}{2}$ και $P(A \cap B) = \frac{1}{4}$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{3} + P(B) - \frac{1}{4} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow P(B) = \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{3} \Rightarrow P(B) = \frac{6}{12} + \frac{3}{12} - \frac{4}{12} \Rightarrow P(B) = \frac{5}{12}$$

Άσκηση 2^η

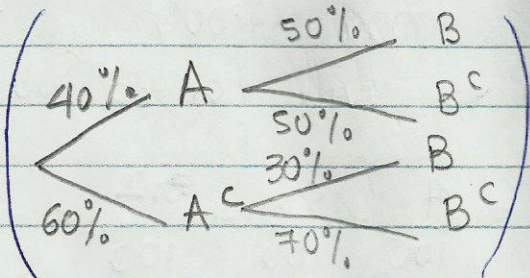
A, B ανεξάρτητα $\Rightarrow P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B)$, καθώς
 και A^c, B^c ανεξάρτητα

Άρα $P(A^c \cap B^c) = P(A^c) \cdot P(B^c) = (1 - P(A))(1 - P(B))$

Γενικά, $P(A^c \cap B^c) \stackrel{\text{De Morgan}}{=} P[(A \cup B)^c] = 1 - P(A \cup B) =$
 $= 1 - P(A) - P(B) + P(A \cap B) =$
 $= 1 - P(A) - P(B) + P(A) \cdot P(B) =$
 $= (1 - P(A)) \cdot (1 - P(B)).$

Άσκηση 3^η

Έστω τα ενδεχόμενα: $A = \{\text{άνδρας}\}$ και $B = \{\text{ορθόχειρος}\}$

Από τον

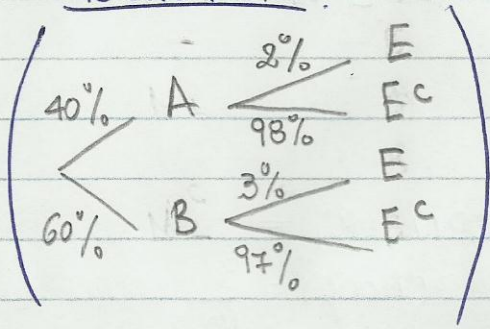
Ⓐ $P(B) = \frac{40}{100} \cdot \frac{50}{100} + \frac{30}{100} \cdot \frac{70}{100} = \frac{38}{100}$

Bayes.

Ⓑ $P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{P(B|A) \cdot P(A)}{P(B)} =$

$$= \frac{\frac{40}{100} \cdot \frac{50}{100}}{\frac{38}{100}} = \frac{20}{38}$$

Άσκηση 4^η

Ⓐ Έστω τα ενδεχόμενα

$A = \{ \text{Το προϊόν να παράγεται από την Α} \}$

$E = \{ \text{Το προϊόν να είναι ελαττωματικό} \}$

Από Θ.Ο.η.

$$P(E) = \frac{40}{100} \cdot \frac{2}{100} + \frac{60}{100} \cdot \frac{3}{100} = \frac{80}{10000} + \frac{180}{10000} = \frac{260}{10000} = \frac{26}{1000}$$

δηλ. το 2,6% υπάρχει πιθανότητα να είναι ελαττωματικό

Bayes

$$\textcircled{B} P(A|E) = \frac{P(A \cap E)}{P(E)} = \frac{P(E|A) \cdot P(A)}{P(E)} = \frac{\frac{2}{100} \cdot \frac{40}{100}}{\frac{26}{1000}} = \frac{8}{26}$$

Άσκηση 5^η

Έστω τα ενδεχόμενα:

$A = \{ \text{να υπάρχει το Α} \}$ και $B = \{ \text{να υπάρχει το Β} \}$

$$P(A) = \frac{4}{100} \quad \text{και} \quad P(B) = \frac{55}{100}$$

Ένω,

$$P(B|A) = \frac{80}{100} \quad \leftarrow \text{Δεδομένου Α ρέχει το Β}$$

$$\textcircled{A} P(B|A) = \frac{80}{100} \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = \frac{80}{100} \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{4/100} = \frac{80}{100} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow P(A \cap B) = \frac{4 \cdot 80}{100} = \frac{4 \cdot 80}{100 \cdot 100} = \frac{320}{10000} = \frac{32}{1000}$$

Άρα, ένα 3,2% πιθανότητα να είναι και τα δύο

$$\text{Άλλα, } P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{4}{100} + \frac{55}{100} - \frac{3,2}{100} =$$

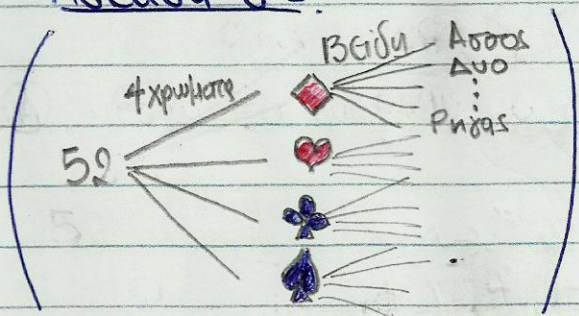
$$= \frac{59 - 3,2}{100} = \frac{55,8}{100} \approx 55,8\% \text{ να είναι ένα}$$

τουλάχιστον από τα δύο μεταξύ

$$\textcircled{B} \quad P((A \cup B)^c) = 1 - P(A \cup B) = 1 - \frac{55.8}{100} = \frac{100 - 55.8}{100} = \frac{54.2}{100}$$

~ Άρα, 54.2% η πιθανότητα κανένα από τα A ή B μετάρια να είναι στο μετάρωμα.

Άσκηση 6^η

\textcircled{A} Έστω το ενδεχόμενο $A = \{\text{καρτέ (ίδια αίδου)}\}$

$$P(A) = \frac{|A|}{|S|} = \frac{2 \times \binom{13}{2} \times \binom{4}{4} \times \binom{4}{1}}{\binom{52}{5}} \leftarrow \text{Διαφορές περιπτώσεις}$$

- το $\binom{13}{2} \rightsquigarrow$ 2 είδη από τα 13 διότι (x, x, x, x, y)
- το $\binom{4}{4} \rightsquigarrow$ 4 είδη από τα 4 χρώματα
- το $\binom{4}{1} \rightsquigarrow$ 1 χρώμα από τα 4 χρώματα

\textcircled{B} Έστω το ενδεχόμενο $B = \{\text{μούλ (3 ίδια και 2 ίδια)}\}$

$$P(B) = \frac{|B|}{|S|} = \frac{2 \times \binom{13}{2} \times \binom{4}{3} \times \binom{4}{2}}{\binom{52}{5}}, \quad (x, x, x, y, y)$$

- $\binom{4}{3} \rightsquigarrow$ 3 είδη από τα 4 χρώματα
- $\binom{4}{2} \rightsquigarrow$ 2 είδη από τα 4 χρώματα

Ⓐ Έστω το ενδεχόμενο $\Gamma = \{ \text{Ένα ζευγάρι} \}$

$$P(\Gamma) = \frac{||\Gamma||}{||S||} = \frac{4 \times \binom{13}{4} \times \binom{4}{2} \times \binom{4}{1}^3}{\binom{52}{5}} \quad (x, x, y, z, w)$$

- $\binom{13}{4} \rightsquigarrow$ 4 είδη από τα 13
- $\binom{4}{2} \rightsquigarrow$ 2 είδη από τα 4 χρώματα
- $\binom{4}{1}^3 \rightsquigarrow$ 3 είδη από τα 4 χρώματα

Ⓑ Έστω το ενδεχόμενο $\Delta = \{ 2 \text{ ζευγάρια} \}$

$$P(\Delta) = \frac{||\Delta||}{||S||} = \frac{3 \times \binom{13}{3} \times \binom{4}{2}^2 \times \binom{4}{1}}{\binom{52}{3}} \quad (\pi, x, y, y, z)$$

- $\binom{13}{3} \rightsquigarrow$ 3 από τα 13 είδη
- $\binom{4}{2}^2 \rightsquigarrow$ 2 είδη από τα 4 χρώματα
- $\binom{4}{1} \rightsquigarrow$ 1 είδος από τα 4 χρώματα

Ασκηση 74

AOP = 40 + 10 = 50 Λοίπες

$||S|| = \binom{50}{10}$ και Α ενδεχόμενο : $A = \{ 10 \text{ ζευγάρια} \}$

$$P(A) = \frac{||A||}{||S||} = \frac{\binom{40}{10}}{\binom{50}{10}} = \frac{\frac{40!}{10! \cdot 30!}}{\frac{50!}{10! \cdot 40!}} = \frac{40! \cdot 40!}{30! \cdot 50!}$$

Άσκηση 8^η

- Α) Εάν το ενδεχόμενο $A = \{ \text{οι 2 από τους 50 μαθητές να έχουν γεννέθαι ίδια μέρα} \}$ προφανώς λόγω μεγάλου πλήθους, παίρνουμε το συμπληρωτικό όπου $A^c = \{ \text{κανένας να μην έχει γεννηθεί ίδια μέρα} \}$
- $$P(A^c) = 1 - P(A) \Rightarrow P(A) = 1 - P(A^c) = 1 - \frac{\|A^c\|}{\|S\|} = 1 - \frac{316}{365^{50}}$$

ΟΠΟΥ:

Μαθ 1 Μαθ 2 ... Μαθ 50 (Πολλαπλασιάζω αρχή)

$$365 \times 365 \times \dots \times 365 = 365^{50} = \|S\|$$

και αφού ζητάμε το πλήθος των ευνοϊκών περιπτώσεων (όσοι να έχουν γεννηθεί διαφορετικοί μέρα)

Μαθ 1 Μαθ 2 ... Μαθ 50

$$(365) \times (364) \times \dots \times (365 - (50 - 1)) = 316$$

(Με διατάξη (365/50))

- Β) Προφανώς κάνουμε πρώτα πολυωνυμικό συντελεστή διότι έχουμε κάποια χρονομορφή παραπάνω από μια φορά στη λέξη ΚΑΡΑΒΑΚΙ.

$$\Gamma_1 = 2 \text{ φορές}$$

$$\Gamma_2 = 3 \text{ φορές}$$

$$\Gamma_3 = 2 \text{ φορές}$$

$$\Gamma_4 = 1 \text{ φορά}$$

$$\Gamma_5 = 1 \text{ φορά}$$

Άρα, οι αναγραφήσιμοι που υπάρχουν είναι:

$$\binom{8!}{3!2!1!1!1!} = \frac{8!}{3! \cdot 2!} = \frac{48 \cdot 20 \cdot 4}{2 \cdot 2 \cdot 2} =$$

$$= 48 \cdot 5 \cdot 14 = 3360$$

Γ) Έστω B το ενδεχόμενο, τέτοιο ώστε:

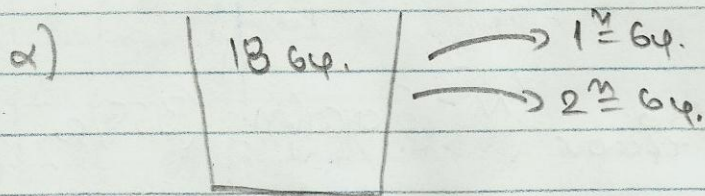
$$B = \{ \text{πιανόμε ζουάχιστον 4 αριθμούς} \} = \{ x \geq 4 \}, x \in \mathbb{N}$$
$$\text{Επί, } B^c = \{ \text{πιανόμε το πολύ 3 αριθμούς} \} = \{ x < 4 \}, x \in \mathbb{N}$$

$$P(B) = 1 - P(B^c) = 1 - \frac{\|B\|}{\|S\|} =$$
$$= 1 - \frac{\binom{6}{1} \cdot \binom{43}{5} + \binom{6}{2} \cdot \binom{43}{4} + \binom{6}{3} \cdot \binom{43}{3}}{\binom{49}{6}}$$

το πολύ 3 αριθμοί είναι: "Ένας" $\underline{\mu}$ "δύο" $\underline{\mu}$ "τρεις"
Εάν υπάρχουν διάφορα 1 από τους 6 τότε ταυτόχρονα
δεν θα έχουμε πιαστή 5 από τους 43, ... κλπ.

Άσκηση 9^η

$AOP = 10 + 8 = 18$ συνολικά γραμμές στο κωδικό

Α) Έστω ενδεχόμενο $A = \{ 2 \text{ κοκ. με επανατοποθέτηση} \}$

Β) Έστω ενδεχόμενα $B_1 = \{ 1^{\text{η}} \text{ κοκ. δίχως επανατοποθέτηση} \}$
και $B_2 = \{ 2^{\text{η}} \text{ κοκ. δίχως επανατοποθέτηση} \}$

$$P(B_1 \cap B_2) = \frac{10}{18} \cdot \frac{9}{17} = \frac{2 \cdot 5}{3 \cdot 3} \cdot \frac{3 \cdot 3}{17} = \frac{15}{51}$$

β) Α) Έστω το ευδεχόμενο $\Gamma = \{3 \text{ κοκ. \& 2 Ασηρ. με επανατοποθ.}\}$

Β) Έστω τα ευδεχόμενα $\Delta = \{3 \text{ κοκ. \& 2 Ασηρ. χωρίς επανατοποθ.}\}$

Ασκηση 10^η

Α) Η πιθανότητα να κερδίσει τουλάχιστον ένα βραβείο είναι δύσκολο να βρεθεί με τον κλαστικό ορισμό της πιθανότητας παίρνοντας των αριθμούς του παραπάνω ευδεχόμενου (έστω A)

- Άρα, πιο τις ιδιότητες της πιθανότητας έχουμε:

(για $A^c = \{ \text{να μην κερδίσει τίποτα} \}$)

$$P(A) = 1 - P(A^c) = 1 - \frac{\|A^c\|}{\|S\|} = 1 - \frac{\binom{n-3}{0}}{\binom{n}{3}}$$

Β) Έστω $A = \{ \text{Αλέξης, Γιάννης, Μίκος σε διαφορετικά ετήμιατα} \}$

Αφού, θα χωριστούν γνωστά τα 90 παύδια σε 3

τμήματα (ίσα) τότε $\|S\| = \binom{90}{30} \times \binom{60}{30} \times \binom{30}{30}$

(μότα μεσω πολλών. βυτελεφται)

Δηλ., $\|S\| = \binom{90}{30 \ 30 \ 30}$ ενώ $\|A\| = 3! \times \binom{29}{3} \times \binom{28}{3} \times \binom{27}{3}$

Άρα, $P(A) = \frac{\|A\|}{\|S\|} = \frac{3! \times \binom{29}{3} \times \binom{28}{3} \times \binom{27}{3}}{\binom{90}{30} \times \binom{60}{30} \times \binom{30}{30}}$